

Nourish the Roots, and the Branches Will Grow

By Elder Dieter F. Uchtdorf
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Maitinkite šaknis ir šakos augs

Vyresnysis Dyteris F. Uchtdorfas
Iš Dvylikos Apaštaly Kvorumo

October 2024 general conference

The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

Jūsų liudijimo šakos pasisems stiprybės iš jūsų gilėjančio tikėjimo Dangiškuoju Tėvu ir Jo Mylimu Sūnumi.

An Old Chapel in Zwickau

The year 2024 is something of a milestone year for me. It marks 75 years since I was baptized and confirmed a member of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints in Zwickau, Germany.

My membership in the Church of Jesus Christ is precious to me. To be counted among God's covenant people, with you, my brothers and sisters, is one of the greatest honors of my life.

When I think about my personal journey of discipleship, my mind often goes back to an old villa in Zwickau, where I have cherished memories of attending sacrament meetings of the Church of Jesus Christ as a child. It is there where the seedling of my testimony received its earliest nourishing.

This chapel had an old air-driven organ. Every Sunday a young man was assigned to push up and down the sturdy lever operating the bellows to make the organ work. I sometimes had the great privilege of assisting in this important task.

While the congregation sang our beloved hymns, I pumped with all my strength so the organ would not run out of wind. From the bellows operator seat, I had a great view of some stunning stained-glass windows, one depicting the Savior Jesus Christ and another portraying Joseph Smith in the Sacred Grove.

I can still remember the sacred feelings I had

Senieji susirinkimų namai Cvikau

2024-ieji man yra svarbūs metai. Sukanka 75 metai, kai buvau pakrikštytas ir patvirtintas Pastarųjų Dienų Šventųjų Jėzaus Kristaus Bažnyčios nariu Cvikau mieste, Vokietijoje.

Narystė Jėzaus Kristaus Bažnyčioje man labai brangi. Būti priskirtam prie Dievo sandoros tautos, kartu su jumis, mano broliai ir seserys, man yra didžiulė garbė, viena didžiausių, tekusių gyvenime.

Kai galvoju apie savo asmeninę mokinytės kelionę, mintimis dažnai grįžtu į seną namą Cvikau mieste, su kuriuo susiję brangūs mano vaikystės prisiminimai apie sakramento susirinkimus Jėzaus Kristaus Bažnyčioje. Būtent ten buvo pradėtas puoselėti mano liudijimo daigas.

Šiuose susirinkimų namuose buvo seni dumpliniai vargonai. Kiekvieną sekmadienį vienam jaunuoliui būdavo pavedama minti dumplės, kad vargonai grotų. Kartais turėdavau didžiulę privilegiją padėti atlikti šią svarbią užduotį.

Kol susirinkusieji giedodavo mūsų mėgiamas giesmes, aš iš visų jėgų mindavau, kad vargonams nepritrūktų oro. Iš tos vietos, kur mindavau dumplės, puikiai mačiau nuostabius vitražus: vienas vaizdavo Gelbėtoją Jėzų Kristų, o kitas – Džozefą Smitą Šventojoje giraitėje.

Vis dar prisimenu šventus jausmus, patirtus

as I looked at those sunlit windows while listening to the testimonies of the Saints and singing the hymns of Zion.

In that holy place, the Spirit of God bore witness to my mind and heart that it was true: Jesus Christ is the Savior of the world. This is His Church. The Prophet Joseph Smith saw God the Father and Jesus Christ and heard Their voices.

Earlier this year, while on assignment in Europe, I had the opportunity to return to Zwickau. Sadly, that beloved old chapel isn't there anymore. It was torn down many years ago to make room for a large apartment building.

What Is Eternal, and What Is Not?

I admit that it's sad to know that this beloved building from my childhood is now just a memory. It was a sacred building to me. But it was just a building.

By contrast, the spiritual witness I gained from the Holy Ghost those many years ago has not passed away. In fact, it has grown stronger. The things I learned in my youth about the fundamental principles of the gospel of Jesus Christ have been my firm foundation throughout my life. The covenant connection I forged with my Heavenly Father and His Beloved Son has stayed with me—long after the Zwickauchapel was dismantled and the stained-glass windows were lost.

“Heaven and earth shall pass away,” Jesus said, “but my words shall not pass away.”

“The mountains shall depart, and the hills be removed; but my kindness shall not depart from thee, neither shall the covenant of my peace be removed, saith the Lord.”

One of the most important things we can learn in this life is the difference between what is eternal and what is not. Once we understand that, everything changes—our relationships, the choices we make, the way we treat people.

Knowing what is eternal and what is not is key to growing a testimony of Jesus Christ and His Church.

Don't Mistake the Branches for the Roots

The restored gospel of Jesus Christ, as the Prophet Joseph Smith taught, “embrace[s] all, and every item of truth.” But that doesn't mean that all truth is of equal value. Some truths are core, essential, at the root of our faith. Others

žiūrint į tuos saulės apšviestus langus, klausantis šventųjų liudijimų ir giedant Sionės giesmes.

Toje šventoje vietoje Dievo Dvasia paliudijo mano protui ir širdžiai, kad tai tiesa – Jėzus Kristus yra pasaulio Gelbėtojas. Tai yra Jo Bažnyčia. Pranašas Džozefas Smitas matė Dievą Tėvą ir Jėzų Kristų ir girdėjo Jų balsus.

Šių metų pradžioje, lankydamasis su pavedimu Europoje, turėjau galimybę grįžti į Cvikau. Liūdna, tačiau senųjų susirinkimų namų nebėra. Prieš daugelį metų jie buvo nugriauti, kad atsirastų vietos dideliam daugiabučiui.

Kas yra amžina, o kas ne?

Prisipažįstu, liūdna žinoti, jog šis mano mėgiamas vaikystės pastatas dabar yra tik prisiminimas. Man tai buvo šventas pastatas. Bet tai buvo tik pastatas.

Kaip priešingybė, dvasinis liudijimas, kurį gavau iš Šventosios Dvasios prieš daugelį metų, nedingo. Tiesą sakant, jis sustiprėjo. Tai, ko išmokau jaunystėje apie pagrindinius Jėzaus Kristaus evangelijos principus, tapo tvirtu mano gyvenimo pagrindu. Sandoros ryšys, kurį užmezgiau su savo Dangiškuoju Tėvu ir Jo Mylimu Sūnumi, išliko su manimi – praėjus daug laiko po to, kai buvo nugriauti Cvikau susirinkimų namai ir dingo vitražai.

„Dangus ir žemė praeis, – sakė Jėzus, – bet mano žodžiai nepraeis.“

„Kalnai gali griūti ir kalvos drebėti, bet mano malonė nuo tavęs nebepasitrauks ir mano ramybės sandora tavęs nepaliks, – sako Viešpatas.“

Vienas svarbiausių dalykų, kurį galime išmokti šiame gyvenime, yra skirti, kas yra amžina, o kas ne. Kai tai įsisąmoniname, viskas pasikeičia: mūsų santykiai, priimami sprendimai, elgesys su žmonėmis.

Žinojimas, kas yra amžina, o kas ne, yra labai svarbus norint stiprinti liudijimą apie Jėzų Kristų ir Jo Bažnyčią.

Nesupainiokite šaknų su šakomis

Sugrąžintoji Jėzaus Kristaus evangelija, kaip mokė pranašas Džozefas Smitas, „priim[a] visą tiesą ir kiekvieną jos dalį“. Bet tai nereiškia, kad visos tiesos yra vienodos vertės. Kai kurios tiesos yra kartinės, esminės mūsų tikėjimo šaknys. Ki-

are appendages or branches—valuable, but only when they are connected to the fundamentals.

The Prophet Joseph also said, “The fundamental principles of our religion are the testimony of the Apostles and Prophets, concerning Jesus Christ, that He died, was buried, and rose again the third day, and ascended into heaven; and all other things which pertain to our religion are only appendages to it.”

In other words, Jesus Christ and His atoning sacrifice are the root of our testimony. All other things are branches.

This is not to say that the branches are unimportant. A tree needs branches. But as the Savior told His disciples, “The branch cannot bear fruit of itself, except it abide in the vine.” Without a connection to the Savior, to the nourishment found in the roots, a branch withers and dies.

When it comes to nourishing our testimonies of Jesus Christ, I wonder if we sometimes mistake the branches for the roots. This was the mistake Jesus observed in the Pharisees of His day. They paid so much attention to the relatively minor details of the law that they ended up neglecting what the Savior called “the weightier matters”—fundamental principles like “justice and mercy and faith.”

If you want to nourish a tree, you don’t splash water on the branches. You water the roots. Similarly, if you want the branches of your testimony to grow and bear fruit, nourish the roots. If you are uncertain about a particular doctrine or practice or element of Church history, seek clarity with faith in Jesus Christ. Seek to understand His sacrifice for you, His love for you, His will for you. Follow Him in humility. The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

For example, if you want a stronger testimony of the Book of Mormon, focus on its witness of Jesus Christ. Notice how the Book of Mormon testifies of Him, what it teaches about Him, and how it invites and inspires you to come unto Him.

If you’re seeking a more meaningful experience in Church meetings or in the temple, try looking for the Savior in the sacred ordinances we receive there. Find the Lord in His holy house.

If you ever feel burned out or overwhelmed by your Church calling, try refocusing your service on Jesus Christ. Make it an expression of

tos, yra priedai, arba šakos, – vertingos tik tada, kai susijusios su pagrindinėmis tiesomis.

Pranašas Džozefas Smitas taip pat pasakė: „Esminiai mūsų religijos principai yra apaštalų ir pranašų liudijimas apie Jėzų Kristų: kad Jis numirė, buvo palaidotas, trečiąją dieną prisikėlė ir pakilo į dangų; o visi kiti su mūsų religija susiję dalykai tėra priedai prie to.“

Kitaip tariant, Jėzus Kristus ir Jo apmokančioji auka yra mūsų liudijimo šaknis. Visi kiti dalykai yra šakos.

Tai nereiškia, kad šakos nesvarbios. Medžiui reikia šakų. Tačiau, kaip Gelbėtojas pasakė savo mokiniams: „Šakelė negali duoti vaisiaus pati iš savęs, nepasilikdama vynmedyje.“ Neturėdama ryšio su Gelbėtoju, šaknyse esančiu maistu, šaka nudžiūva ir miršta.

Kalbant apie mūsų liudijimo apie Jėzų Kristų puoselėjimą, įdomu, ar kartais nepainiojame šakų su šaknimis. Tai buvo klaida, kurią Jėzus pastebėjo darant anų laikų fariziejus. Jie skyrė tiek daug dėmesio santykinai nesvarbioms įstatymo detalėms, kad galiausiai nepaisė to, ką Gelbėtojas pavadino „kas [...] svarbiau,“ – pagrindinių principų, tokių kaip „teisingum[as], gailestingum[as] ir tikėjim[as]“.

Jei norite maitinti medį, neliegate vandens ant šakų. Laistote šaknis. Taip pat, jei norite, kad jūsų liudijimo šakos augtų ir duotų vaisių, maitinkite šaknis. Jei abejojate dėl tam tikrų doktrinos dalykų, tikėjimo praktikų ar Bažnyčios istorijos, siekite aiškumo su tikėjimu Jėzumi Kristumi. Siekite suprasti Jo auką už jus, Jo meilę jums, Jo malonę. Nuolankiai Juo sekite. Jūsų liudijimo šakos pasisems stiprybės iš jūsų gilėjančio tikėjimo Dangiškuoju Tėvu ir Jo Mylimu Sūnumi.

Pavyzdžiui, jei norite stipresnio liudijimo apie Mormono Knygą, sutelkite dėmesį į jos liudijimą apie Jėzų Kristų. Pastebėkite, kaip Mormono Knyga liudija apie Jį, ko ji moko apie Jį ir kaip kviečia bei įkvepia jus ateiti pas Jį.

Jei siekiate prasmingesnės patirties Bažnyčios susirinkimuose ar šventykloje, pabandykite ieškoti Gelbėtojo šventose apeigose, kurias ten priimate. Raskite Viešpatį Jo šventuose namuose.

Jei kada jaučiatės perdegę ar pervargę nuo savo pašaukimo Bažnyčioje, pabandykite nukreipti savo tarnystę į Jėzų Kristų. Padarykite tai

your love for Him.

Nourish the roots, and the branches will grow. And in time, they will bear fruit.

Rooted and Built Up in Him

Strong faith in Jesus Christ doesn't happen overnight. No, in this mortal world, it's the thorns and thistles of doubt that grow spontaneously. The healthy, fruitful tree of faith requires intentional effort. And a vital part of that effort is making sure we are firmly rooted in Christ.

For example: At first, we may be drawn to the Savior's gospel and Church because we are impressed by the friendly members or by the kind bishop or the clean looks of the chapel. These circumstances are certainly important to grow the Church.

Nevertheless, if the roots of our testimony never grow deeper than that, what will happen when we move to a ward that meets in a less impressive building, with members who aren't so friendly, and the bishop says something that offends us?

Another example: Doesn't it seem reasonable to hope that if we keep the commandments and are sealed in the temple, we will be blessed with a large, happy family with bright, obedient children, all of whom stay active in the Church, serve missions, sing in the ward choir, and volunteer to help clean the meetinghouse every Saturday morning?

I certainly hope that all of us will see this in our lives. But what if it doesn't happen? Will we stay bound to the Savior regardless of circumstances—trusting Him and His timing?

We must ask ourselves: Is my testimony based on what I hope to happen in my life? Is it dependent on the actions or attitudes of others? Or is it firmly founded on Jesus Christ, "rooted and built up in him," regardless of life's changing circumstances?

Traditions, Habits, and Faith

The Book of Mormon tells of a people who "were strict in observing the ordinances of God." But then a skeptic named Korihor came along, mocking the Savior's gospel, calling it the "foolish" and "silly traditions of their fathers." Korihor led "away the hearts of many, causing them to lift up their heads in their wickedness." But

savo meilės Jam išraiška.

Maitinkite šaknis ir šakos augs. Ir ilgainiui jos duos vaisių.

Įsišaknijęs ir statomas jame

Stiprus tikėjimas Jėzumi Kristumi neatsiranda per naktį. Ne, šiame mirtingame pasaulyje lyg iš niekur atsiranda tik abejonių spygliai ir erškėčiai. Sveikas, vaisingas tikėjimo medis reikalauja sąmoningų pastangų. Ir esminė tų pastangų dalis yra įsitikinimas, kad esame tvirtai įsišakniję Kristuje.

Pavyzdžiui: iš pradžių mus gali patraukti Gelbėtojo evangelija ir Bažnyčia, nes mums daro įspūdį draugiški nariai, malonus vyskupas arba švarūs susirinkimų namai. Šios aplinkybės tikrai svarbios Bažnyčiai augti.

Vis dėlto, jei mūsų liudijimo šaknys neaugs giliau, kas nutiks, kai persikelsime į apylinkę, kur nariai nėra labai draugiški, renkasi ne tokiam jau ir įspūdingame pastate, o vyskupas pasakys ką nors įžeidaus?

Kitas pavyzdys: argi neatrodo pagrįsta tikėtis, kad, jei laikysimės įsakymų ir būsimе užantspauduoti šventykloje, būsimе palaiminti gausia, laiminga šeima, sumaniais ir paklusniais vaikais, kurie visi išliks aktyvūs Bažnyčioje, tarnaus misijose, dainuos apylinkės chore ir kiekvieną šeštadienio rytą savanoriškai padės valyti susirinkimų namus?

Aš labai tikiuosi, kad visi tai pamatysime savo gyvenime. Bet... o jeigu ne? Ar liksime susisaistę su Gelbėtoju nepaisydami aplinkybių – pasitikėdami Juo ir Jo laiku?

Turime savęs paklausti: ar mano liudijimas pagrįstas tuo, ko tikiuosi įvyksiant mano gyvenime? Ar tai priklauso nuo kitų žmonių veiksmų ar požiūrio? O gal jis tvirtai paremtas Jėzumi Kristumi, „įsišakniję[s] bei stat[omas] Jame“ ne-paisant besikeičiančių gyvenimo aplinkybių?

Tradicijos, įpročiai ir tikėjimas

Mormono Knygoje pasakojama apie žmones, kurie „griežtai laikėsi Dievo nuostatų“. Bet tada atėjo skeptikas vardu Korihoras, tyčiodamasis iš Gelbėtojo evangelijos, vadindamas ją „kvaila“ ir „kvailo[mis] jų tėvų tradicijo[mis]“. Korihoras „nuklaidin[o] daugelio širdis, skatindamas juos pakelti galvas savo nelabume“. Tačiau kitų jis

others he could not deceive, because to them, the gospel of Jesus Christ was much more than a tradition.

Faith is strong when it has deep roots in personal experience, personal commitment to Jesus Christ, independent of what our traditions are or what others may say or do.

Our testimony will be tested and tried. Faith is not faith if never tested. Faith is not strong if never opposed. So don't despair if you have trials of faith or unanswered questions.

We should not expect to understand everything before we act. That is not faith. As Alma taught, "Faith is not to have a perfect knowledge of things." If we wait to act until all of our questions are answered, we severely limit the good we can accomplish, and we limit the power of our faith.

Faith is beautiful because it persists even when blessings don't come as hoped for. We can't see the future, we don't know all the answers, but we can trust Jesus Christ as we keep moving forward and upward because He is our Savior and Redeemer.

Faith endures the trials and the uncertainties of life because it is firmly rooted in Christ and His doctrine. Jesus Christ, and our Father in Heaven who sent Him, together constitute the one undeviating, perfectly reliable object of our trust.

A testimony is not something that you build once and it stands forever. It's more like a tree that you nourish constantly. Planting the word of God in your heart is only the first step. Once your testimony starts to grow, then the real work begins! That's when you "nourish it with great care, that it may get root, that it may grow up, and bring forth fruit." It takes "great diligence" and "patience with the word." But the Lord's promises are sure: "Ye shall reap the rewards of your faith, and your diligence, and patience, and long-suffering, waiting for the tree to bring forth fruit unto you."

My dear brothers and sisters, my dear friends, there's a part of me that misses the old Zwickau chapel and its stained-glass windows. But over the past 75 years, Jesus Christ has led me on a journey through life that is more thrilling than I could ever have imagined. He has

negalėjo suklaidinti, nes jiems Jėzaus Kristaus evangelija buvo daug daugiau nei tradicija.

Tikėjimas stiprus tada, kai jo šaknys yra stiprios, grįstos asmeniniais išgyvenimais, kai esame asmeniškai įsipareigoję Jėzui Kristui, kad ir kokios mūsų tradicijos ir kad ir ką kiti gali pasakyti ar padaryti.

Mūsų liudijimas bus patikrintas ir išbandytas. Tikėjimas nėra tikėjimas, jei jis niekada nebuvo išbandytas. Tikėjimas nėra stiprus, jei jam niekada nebuvo trukdyta. Taigi nenusiminkite, jeigu jūsų tikėjimas išbandomas ar kyla klausimai, į kuriuos neturite atsakymų.

Neturėtume tikėtis, kad viską suprasime dar prieš pradėdami veikti. Tai nėra tikėjimas. Kaip mokė Alma: „Tikėjimas nereiškia tobulo pažinimo apie kažką.“ Jei nesiryžtame veikti tol, kol nebus atsakyta į visus mūsų klausimus, labai apribojame gėrį, kurį galime padaryti, ir apribojame savo tikėjimo galią.

Tikėjimas yra nuostabus, nes jis išlieka net tada, kai palaiminimai ateina ne taip, kaip tikėtasi. Mes negalime matyti ateities, nežinome visų atsakymų, bet galime pasitikėti Jėzumi Kristumi judėdami į priekį ir aukštyn, nes Jis yra mūsų Gelbėtojas ir Išpirkėjas.

Tikėjimas ištveria gyvenimo išbandymus ir netikrumą, nes yra tvirtai įsišaknijęs Kristuje ir Jo doktrinoje. Jėzus Kristus ir mūsų Dangiškasis Tėvas, kuris Jį siuntė, drauge yra vienas nekintantis, tobulai patikimas mūsų pasitikėjimo objektas.

Liudijimas nėra tai, ką pastatai vieną kartą, ir jis išlieka amžinai. Jis panašesnis į medį, kurį nuolat maitinate. Dievo žodžio sodinimas savo širdyje yra tik pirmas žingsnis. Kai tik jūsų liudijimas pradės augti, prasidės tikrasis darbas! O tada „puoselėkime jį labai rūpestingai, kad jis įsišaknytų, idant augtų aukštyn ir atvestų mums vaisių“. Reikia „didži[o] stropum[o]“ ir „kantrybės su žodžiu“. Taigi Viešpaties pažadai yra tikri: „jūs pjausite atpildus už savo tikėjimą ir stropumą, ir kantrybę, ir didį kantrumą, parodytus belaukiant, kol medis atneš jums vaisių.“

Mano brangūs broliai ir seserys, brangūs draugai, dalis manęs ilgisi senųjų Cvikau susirinkimų namų ir jų vitražų. Tačiau per pastaruosius 75 metus Jėzus Kristus vedė mane gyvenimo kelionėje, kuri yra labiau jaudinanti, nei aš kada nors galėjau įsivaizduoti. Jis guodė mane kan-

comforted me in my afflictions, helped me to recognize my weaknesses, healed my spiritual wounds, and nourished me in my growing faith.

It is my sincere prayer and blessing that we will constantly nourish the roots of our faith in the Savior, in His doctrine, and in His Church. Of this I testify in the sacred name of our Savior, our Redeemer, our Master—in the name of Jesus Christ, amen.

čiose, padėjo atpažinti savo silpnybes, išgydė dvasines žaizdas ir maitino augančiu tikėjimu.

Nuoširdžiai meldžiuosi ir laiminu, kad nuolat maitintumėte savo tikėjimo Gelbėtoju, Jo doktrina ir Jo Bažnyčia šaknis. Apie tai aš liudiju šventu mūsų Gelbėtojo, mūsų Išpirkėjo, mūsų Mokytojo vardu – Jėzaus Kristaus vardu, amen.